



**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE GIŻYCKIM NA LATA 2019 - 2026**

Giżycko 2018

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Zjawisko przemocy w rodzinie	5
III. Zadania służb w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	15
IV. Procedura interwencji w sprawach przemocy i problemów alkoholowych rodzinie	18
V. Cele programu	19
VI. Oczekiwane rezultaty	20
VII. Harmonogram działań.....	21
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	24
IX. Wskaźniki i mierniki stopnia efektywności realizacji programu.....	24
X. Bibliografia	25

I Wstęp

Podstawowym dokumentem prawnym zajmującym się zagadnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest **ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem ustawy jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Zadaniem ustawy jest również wzmocnienie działań organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje środki karne dla osób stosujących przemoc w rodzinie, min. nakaz opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemocą w rodzinie. Artykuł 11a w/w ustawy stanowi, że:

1. Jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania.
2. Sąd rozpoznaje sprawę w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.4)) o postępowaniu nieprocesowym. Postanowienie zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku. Staje się ono wykonalne z chwilą ogłoszenia i może być zmienione lub uchylone w razie zmiany okoliczności.
3. Do wykonania obowiązku orzeczonego na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika.

Zgodnie z art. 39 pkt 2b i pkt 2e Kodeksu Karnego środkami karnymi orzukanymi wobec sprawcy są między innymi:

- zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;
- nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Art. 41a § 1 Kodeksu Karnego stanowi, że Sąd może orzec zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego lub inne przestępstwo przeciwko wolności

oraz w razie skazania za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, w tym zwłaszcza przemocy wobec osoby najbliższej. Zakaz lub nakaz może być połączony z obowiązkiem zgłaszania się do Policji lub innego wyznaczonego organu w określonych odstępach czasu, a zakaz zbliżania się do określonych osób – również kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego.

Według art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Sąd może nakazać sprawcy poddanie się uczestnictwu w programach edukacyjno-korekcyjnych. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet Państwa.

Kolejnym ważnym dokumentem zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Polsce jest **Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Jak wynika z diagnozy sytuacji zjawiska przemocy w rodzinie przedstawionej w w/w programie działania zapisane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sposób znaczący wpłynęły na zmianę świadomości społecznej. Ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Usystematyzowanie przez w/w program działań, wskazanie odpowiedzialności dla poszczególnych szczebli administracji publicznej, z jednej strony, powoduje wzrost odpowiedzialności, a z drugiej strony, daje możliwość dokonywania oceny i lepszej kontroli.

Jednym z kluczowych osiągnięć, które dotychczas udało się zrealizować zarówno na szczeblu centralnym, jak i samorządowym, jest podejmowanie współpracy oraz branie odpowiedzialności za tę problematykę przez różne resorty zaangażowane w realizację Programu, ale również przez służby pracujące w środowiskach lokalnych.

W Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy podkreśla się konieczność kontynuowania intensywnych działań wskazanych w Programie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Bardzo ważne jest też słuchanie debat publicznych oraz opinii specjalistów pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi i stosującymi przemoc w rodzinie. Wszystko to ma ogromne znaczenie przy kreowaniu przyszłych priorytetów w walce ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Na terenie Powiatu Giżyckiego funkcjonuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2018, przyjęty dnia 30.06.2011r. Uchwałą Nr IX/51/2011 Rady Powiatu w Giżycku.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację w/w Programu i zajmuje się zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz działaniami profilaktycznymi i interwencyjnymi wobec tego zjawiska. W treści dokumentu podane są dane liczbowe z lat 2017 i 2016 dotyczące procedury „Niebieska Karta”.

II. Zjawisko przemocy w rodzinie

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach – społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych, w przekonaniach związanych z rolą mężczyzny w rodzinie jako najważniejszej.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu.

1. Przemoc

W świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – **przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Dom rodzinny, choć kojarzy się nam z ciepłem, miłością i bezpieczeństwem, często jest miejscem, w którym wiele jest cierpienia, bólu i lęku. Czasami dochodzi do tragedii. Obecnie na określenie zjawiska używa się takich określeń jak „przemoc w rodzinie” lub „przemoc domowa”.

W świadomości społecznej funkcjonuje wiele mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, przy czym większość z nich używana jest jako argument za stosowaniem przemocy lub jako jej usprawiedliwienie. Postawa taka sprzyja sprawcy dając mu poczucie bezkarności, a ofiarę zniewala. Utrudnia świadkom reagowanie i niesienie pomocy. Przemoc w rodzinie wywiera szkodliwy wpływ nie tylko na osoby, których bezpośrednio dotyka. Możemy ją sklasyfikować następująco:

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnienie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, nie udzielenie koniecznej pomocy, itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucenie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, nie łożenie na utrzymanie, itp.
ZANIEDBANIE	Niezapewnienie jedzenia, odpowiedniego ubioru, pozostawienie bez opieki osoby, która jej wymaga

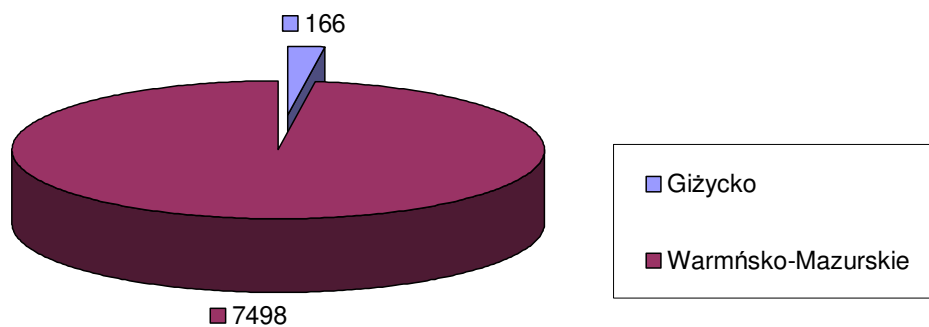
2. Zjawisko przemocy w Województwie Warmińsko - Mazurskim i Powiecie Giżyckim

Przemoc domowa jest problemem złożonym, trudnym do zbadania. Mimo wielu kampanii oddziałujących na świadomość społeczeństwa, debat i dyskusji poświęconych zjawisku przemocy, przemoc domowa nadal często traktowana jest jako sprawa wstydliva, skrywana w czterech ścianach domu.

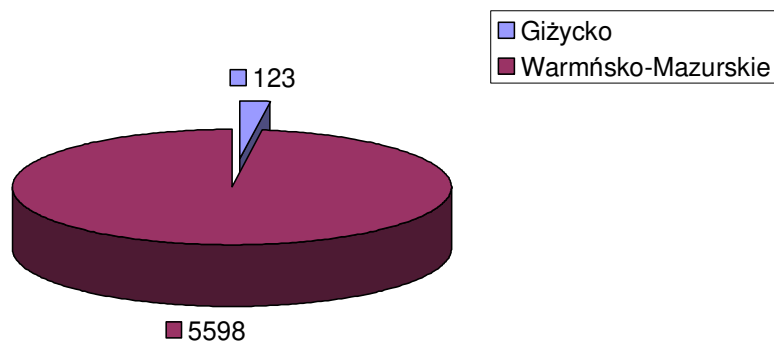
Z danych liczbowych uzyskanych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie wynika, że w 2017 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Giżycku założono 123 Niebieskie karty czyli o 43 Niebieskie Karty mniej niż w roku 2016 (*Wykres nr 1*).

Wykres nr 1. Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” w roku 2016 i 2017 w Powiecie Giżyckim w stosunku do Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska karta-A" w 2016r.



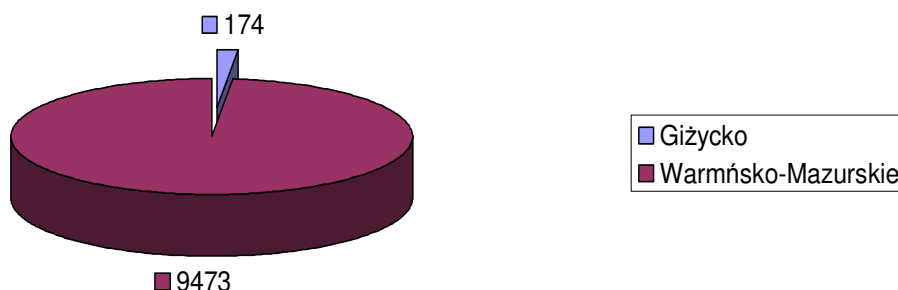
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska karta-A" w 2017r.



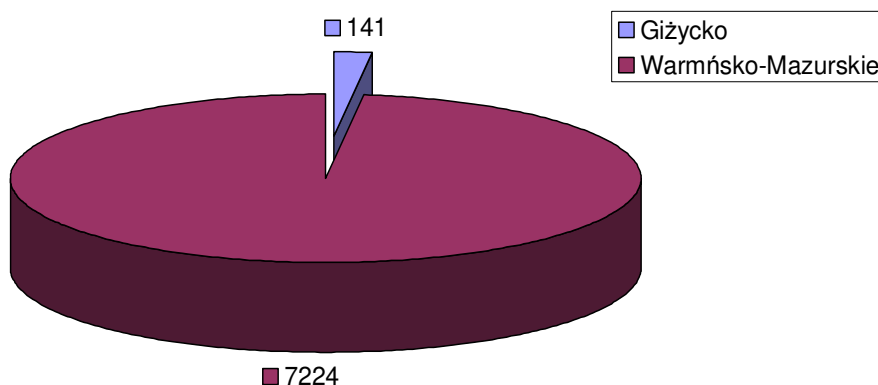
Zmniejszeniu o 33 osoby w stosunku do roku 2016 uległa również liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie (wykres nr 2). Z danych wynika, że w 2017 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Giżycku odnotowano 141 osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie

Wykres nr 2. Liczba osób co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w Powiecie Giżyckim w stosunku do Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2016r.



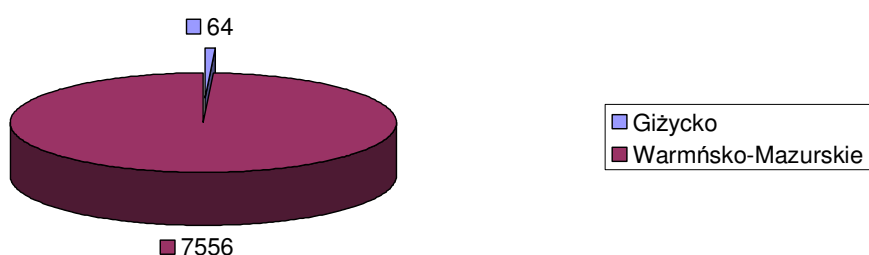
Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2017r.



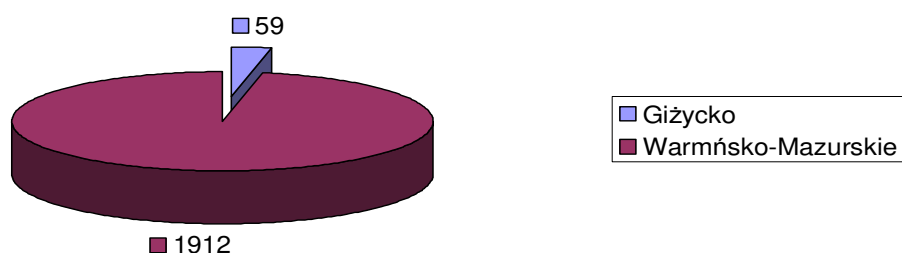
O 5 osób w stosunku do 2016 roku zmniejszyła się liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc (wykres nr 3). Z danych wynika, że w 2017 roku na terenie Powiatu Giżyckiego było 59 zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

Wykres nr 3. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc

Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2016r.



Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2017r.

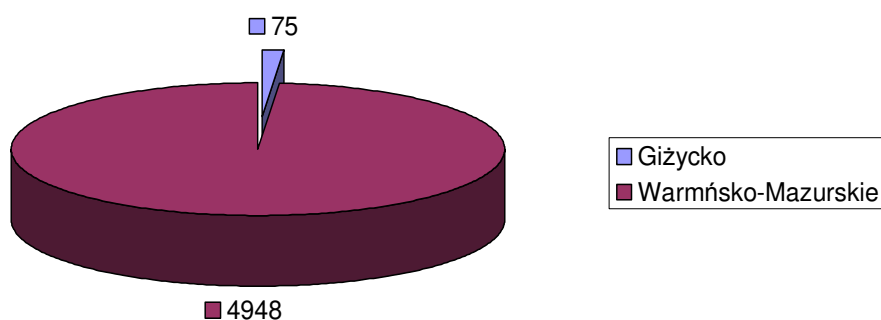


W 2017 roku zmniejszyła się o 5 osób liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu w stosunku do 2016 roku. Jak pokazują poniższe dane (wykres nr 4) w 2016 roku liczba zatrzymanych osób, wobec

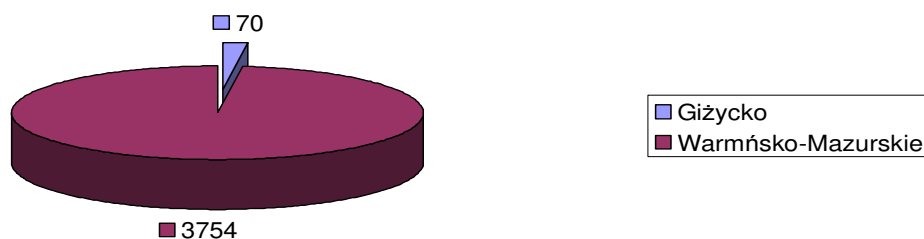
których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu wyniosła 75 natomiast w 2017 roku 70 osób.

Wykres nr 4. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu.

Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu w 2016r.



Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu w 2017r.

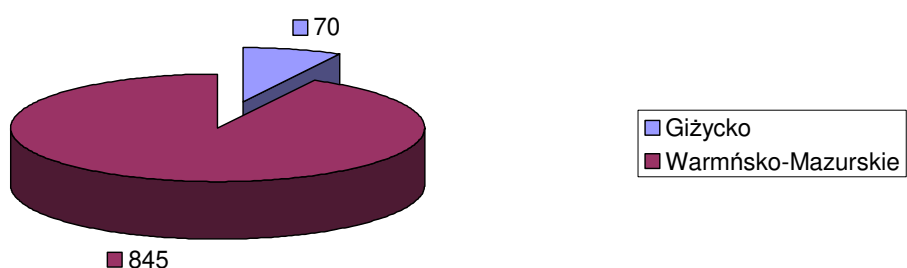


O 70 osób w stosunku do 2016 roku zmniejszyła się liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu i przewiezionych do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych (wykres nr 5). Na terenie naszego

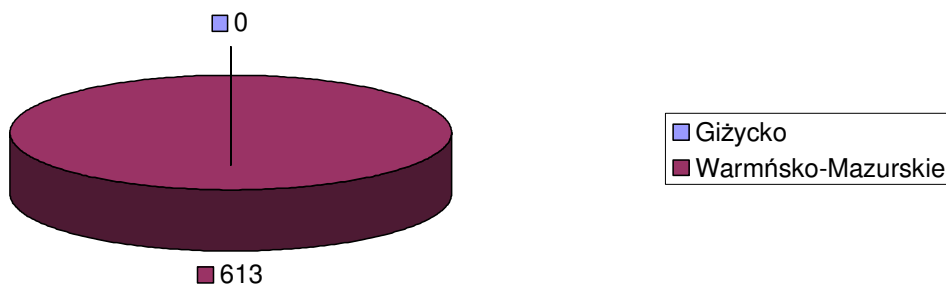
Powiatu nie odnotowano zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu i przewiezionych do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych (PDOZ).

Wykres nr 5. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu i przewiezionych do PDOZ

Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu i przewiezionych do PDOZ w 2016r.



Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu i przewiezionych do PDOZ w 2017r.

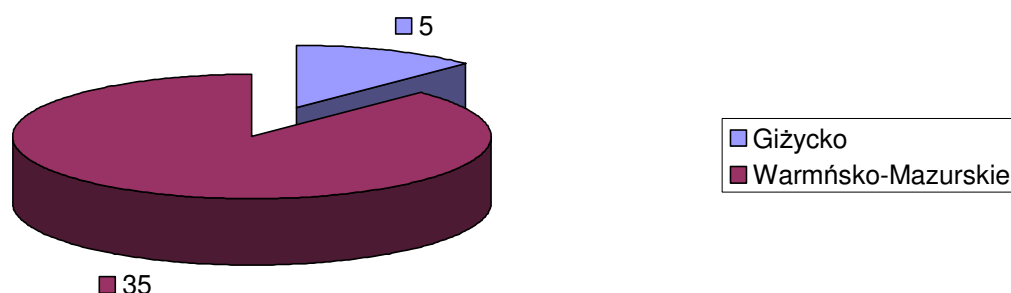


O 5 osób w stosunku do 2016 roku zmniejszyła się liczba udzielenia pomocy medycznej osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą

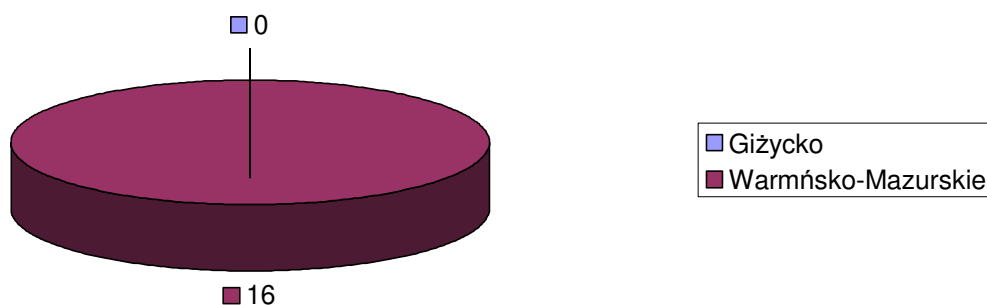
w rodzinie (wykres nr 6). Z danych wynika, że w 2017 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Giżycku nie odnotowano potrzeby udzielenia pomocy medycznej osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

Wykres nr 6. Liczba udzielenia pomocy medycznej, co do których istnieje podejrzenie że są dotknięte przemocą w rodzinie

Licba udzielenia pomocy medycznej co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2016r.



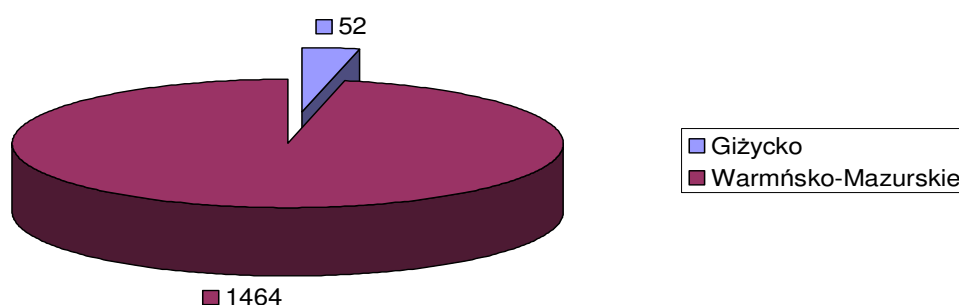
Licba udzielenia pomocy medycznej co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2017r.



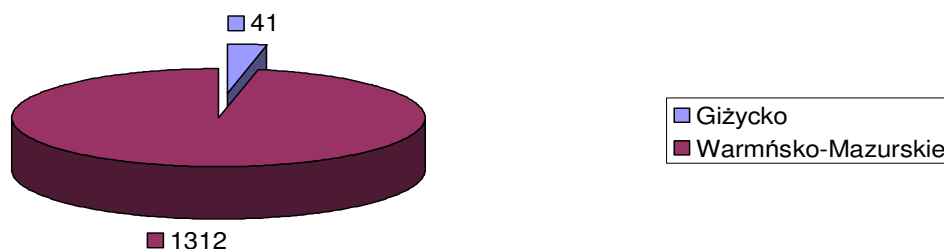
Ponadto ze statystyk Policyjnych wynika, że w 2017 roku na terenie Powiatu odnotowano 41 postępowań przygotowawczych z art. 207 § 1 kk czyli o 11 mniej niż w 2016 roku. (Wykres nr 7) Artykuł 207 § 1 Kodeksu karnego stanowi, że „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5” Natomiast stosownie do art. 207 § 1a kk „ Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

Wykres nr 7. Liczba przeprowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 207 § 1 KK.

Liczba przeprowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 207 §1 kk w 2016r.



Liczba przeprowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 207 §1 kk w 2017r.



Reasumując powyższe dane liczbowe pokazują, że zjawisko przemocy maleje nie tylko na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Giżycku ale również na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Zmniejszenie przypadków przemocy w rodzinie odnotowano również w skali kraju. Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji w informacji dotyczącej realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2017 roku podaje, że w stosunku do 2015 r. nastąpił spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie o 2707 sytuacji.

3. Ofiary przemocy domowej

Ofiarami przemocy domowej padają najłabsze jednostki, najczęściej są to kobiety i dzieci.

Niezależnie od sytuacji, ofiary mają prawo do:

- Życia w domu wolnym od przemocy;
- Czucia się bezpiecznie w swoim domu;
- Szacunku i godnego, równego traktowania;
- Swobodnego wyrażania swojego zdania, nawet jeśli partner myśli zupełnie inaczej;
- Współuczestniczenia w podejmowaniu decyzji odnośnie spraw związanych z rodziną, domem, wydatkami. Twoje potrzeby, sprawy są równie ważne jak partnera;
- Szukania profesjonalnej pomocy w sytuacji gdy coś niepokojącego dzieje się w domu;
- Swobodnego kontaktowania się z bliskimi, rodziną i przyjaciółmi;
- Popęłniania błędów.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą z podziałem na płeć na terenie działania KPP w Giżycku w 2016r. i 2017r. obrazują poniższa tabele

Rok	Kobiety		Mężczyźni		małoletni	
	do 65 r. życia	od 66 r. życia	do 65 r. życia	od 66 r. życia	dziewczęta	chłopcy
2016	147	11	9	1	4	2
Ogółem:	158		10		6	

Rok	Kobiety		Mężczyźni		małoletni	
	do 65 r. życia	od 66 r. życia	do 65 r. życia	od 66 r. życia	dziewczęta	chłopcy
2017	103	7	16	1	10	4
Ogółem:	110		17		14	

Jak wskazują powyższe dane na terenie działania KPP w Giżycku w latach w 2016 i 2017 kobiety są największą grupą osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. W porównaniu do 2016 roku liczba spadła o prawie 1/3. Na uwagę zasługuje wzrost liczby małoletnich i mężczyzn wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

III. Zadania służb w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Bardzo istotną rolę w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie odgrywa współpraca różnych służb, instytucji i organizacji pozarządowych. Reagowanie na przemoc domową jest dla ofiary i sprawcy czytelnym komunikatem, że sytuacja rodziny nie jest sprawą prywatną, a krzywdzenie osób bliskich nie jest akceptowane społecznie. Współpraca wielu podmiotów wynika z założenia, że pomoc udzielana rodzinom powinna być kompleksowa i wielodyscyplinarna. Pomoc musi uwzględniać aspekty życia osób krzywdzonych, jak i sprawców przemocy. Wsparcie, tj. pomoc psychologiczną, socjalną, materialną, często medyczną i prawną powinna otrzymać cała rodzina. Ogromną rolę wówczas odgrywa policjant, pracownik socjalny, członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, psycholog, pedagog szkolny, lekarz, pielęgniarka jak również przedstawiciel działającej na danym terenie organizacji pozarządowej, a przede wszystkim Zespoły interdyscyplinarne. Podejmując decyzję o współpracy jest szansa na zwiększenie efektywności działań na bardziej skuteczne i twórcze rozwiązywanie problemów.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organizacje administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach. Należy tu wyróżnić przede wszystkim takie podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołów Interdyscyplinarnych, a mianowicie: jednostki organizacyjne pomocy społecznej - OPS, PCPR, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, oświata, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie bardzo ważną rolę pełnią jednostki pomocy społecznej.

Pracownicy min. Ośrodków Pomocy Społecznej nierzadko są pierwszymi osobami, do których zgłaszają się ofiary przemocy w rodzinie. Pracownicy socjalni mają prawo wszczynania procedury - Niebieska Karta poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta A oraz podejmują działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Przy Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej tworzone są Gminne Zespoły Interdyscyplinarne d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Według przepisów Ośrodki pomocy Społecznej zapewniają obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie daje prawo pracownikowi socjalnemu podjęcia decyzji wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką odebrania dziecka z rodziny i umieszczenia go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy min. opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Rokrocznie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku realizuje powyższy zapis poprzez rekrutację grupy osób do programu korekcyjno-edukacyjnego oraz zatrudnia specjalistę do przeprowadzenia w/w programu.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W przypadku, gdy przemoc w rodzinie łączy się z nadużywaniem alkoholu przez sprawcę przemocy, działania interwencyjne podejmowane są m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu. GKRPA podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

POLICJA

Policja pełni jedną z głównych ról w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przede wszystkim prowadzi całodobowo działania interwencyjne wobec zgłoszonej przemocy.

Ponadto wspólnie z pracownikiem socjalnym, lekarzem lub pielęgniarką podejmuje decyzję o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. Dzielnicowi monitorują wdrożone działania Grupy Roboczej.

Funkcjonariusze Policji jako jedni z pięciu podmiotów najczęściej wszczynają procedurę Niebieska Karta, wchodzi w skład grup roboczych.

SŁUŻBA ZDROWIA

W świetle § 14 ust 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” w ramach w/w procedury ochrona zdrowia każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Ponadto przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie została przewieziona, wypełnia formularz „Niebieska Karta-A”.

Pracownik służby zdrowia może wchodzić w skład grupy roboczej powołanej w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Należy dodać, że pracownik medyczny wspólnie z funkcjonariuszem Policji oraz pracownikiem socjalnym podejmują decyzję o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia.

OŚWIATA

Pracownicy oświaty są najbliżej dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym. Dlatego też są niezastąpionym źródłem informacji dotyczącej dziecka w szkole. Istotną rolę pełni pedagog szkolny, który nierzadko staje się powiernikiem problemów dziecka i może na podstawie rozmowy z podopiecznym rozpoznać niepokojące sygnały dotyczące ewentualnej przemocy domowej. Na podstawie zaobserwowanych niepokojących zachowań u dziecka pracownik szkoły może wnioskować do Sądu o wgląd w sytuację w rodzinie

PROKURATURA

Założenie Niebieskiej Karty może łączyć się z zawiadomieniem Prokuratury o popełnieniu przestępstwa. Dowody w sprawie popełnienia przestępstwa zbiera Policja i mogą to być:

- zaświadczenia lekarskie - obdukcje i wizyty u lekarza;
- zeznania świadków - osoby obce oraz rodzina (wystarczy podać dane świadków, nie trzeba pytać ich o zgodę);
- odnotowane interwencje Policji.

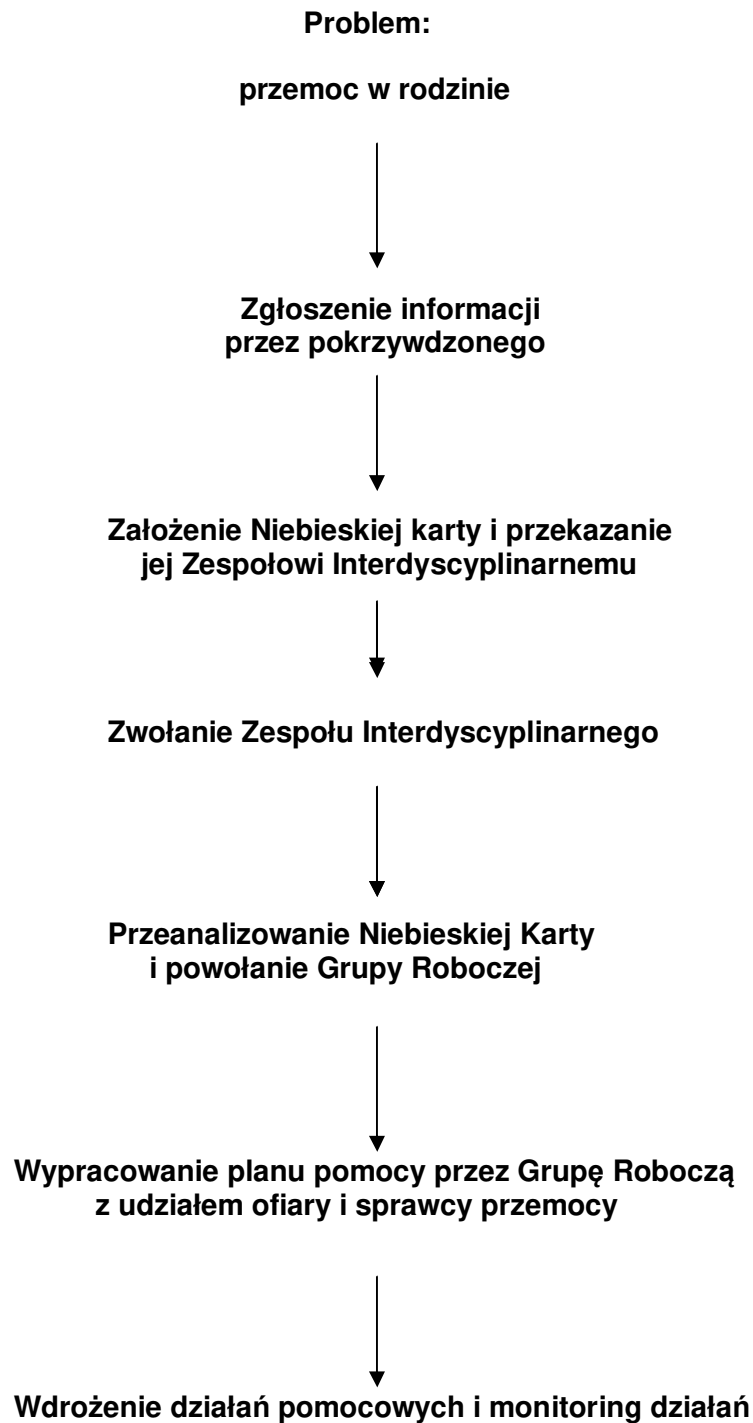
PLACÓWKI POROZUMIENIA NIEBIESKA LINIA I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

w ramach swojej pomocy oferują m. in. :

- pomoc psychologiczną;
- pomoc prawną, w tym pisanie wniosków i pozwów;
- pomoc socjalną;

- grupy wsparcia;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

IV. Procedura interwencji w sprawach przemocy i problemów alkoholowych w rodzinie



V. Cele programu

CEL GŁÓWNY:

Ograniczenie przemocy w rodzinie w Powiecie Giżyckim

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom zagrożonym zjawiskiem przemocy w Powiecie Giżyckim.
2. Poszerzenie oferty profilaktycznej w zakresie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą w rodzinie.
3. Dostosowanie infrastruktury instytucjonalnej w Powiecie Giżyckim w zakresie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Zwiększenie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie z terenu powiatu giżyckiego.

DZIAŁANIA:

Cel 1. Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom zagrożonym zjawiskiem przemocy w Powiecie Giżyckim.

- 1.1 Przeprowadzenie kampanii informacyjnej, rozpowszechnianie ulotek informacyjnych dotyczących pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.
- 1.2 Aktualizacja bazy danych, dotyczącej pomocy instytucjonalnej osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.
- 1.3 Udzielanie specjalistycznej pomocy w postaci konsultacji psychologicznych, prawnych, terapeutycznych i pracownika socjalnego.
- 1.4 Prowadzenie mediacji rodzinnych w sytuacjach problemowych w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 1.5 Ochrona małoletnich ofiar i świadków przemocy w rodzinie poprzez stosowanie przesłuchań w Niebieskim Pokoju.

Cel 2. Poszerzenie oferty profilaktycznej w zakresie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą w rodzinie.

- 2.1 Wspieranie merytoryczne ośrodków pomocy społecznej w zakresie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych poprzez prowadzenie działań szkoleniowych.
- 2.2 Wykorzystywanie programów zewnętrznych (rządowych, europejskich, regionalnych itp.) w celu realizacji projektów terapeutycznych.
- 2.3 Promowanie inicjatyw gminnych w zakresie rozwoju środowiskowych form wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą.

Cel 3. Dostosowanie infrastruktury instytucjonalnej w Powiecie Giżyckim w zakresie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

3.1 Inicjowanie utworzenia w Powiecie Giżyckim Ośrodka Interwencji Kryzysowej lub zapewnienie miejsc w OIK w ramach porozumienia z innym powiatem.

3.2 Standaryzacja usług świadczonych przez placówki pomocowe osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

3.3 Zatrudnianie specjalistycznej kadry.

Cel 4. Zwiększenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie z terenu Powiatu Giżyckiego.

4.1 Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4.2 Przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej w zakresie realizacji w powiecie giżyckim programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4.3 Nawiązanie współpracy między instytucjami w zakresie rekrutacji, realizacji i ewaluacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

VI. Oczekiwane rezultaty

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy ofiarom przemocy.
2. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej.
3. Zwiększenie społecznej wrażliwości mieszkańców gmin Powiatu Giżyckiego wobec przemocy w rodzinie.
4. Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy.
5. Zacieśnienie współpracy między instytucjami zajmującymi się problematyką przemocy.

VII. Harmonogram Działań

Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom zagrożonym zjawiskiem przemocy w Powiecie Giżyckim.				
Działanie	Od kiedy	Do kiedy	Źródło Finansowania	odpowiedzialny
Przeprowadzenie kampanii informacyjnej w formie rozpowszechniania ulotek informacyjnych dotyczących pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Aktualizacja bazy danych dotyczącej pomocy instytucjonalnej osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Udzielanie specjalistycznej pomocy w postaci konsultacji psychologicznych, prawnych, terapeutycznych i pracownika socjalnego w ramach PCPR.	2019	2026	UE, Rządowe, Samorząd terytorialny, Organizacje Pozarządowe,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Ochrona małoletnich ofiar i świadków przemocy w rodzinie poprzez stosowanie przesłuchań w Niebieskim Pokoju.	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami

Poszerzenie oferty profilaktycznej w zakresie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą w rodzinie.

Działanie	Od kiedy	Do kiedy	Źródło Finansowania	odpowiedzialny
Wspieranie merytoryczne ośrodków pomocy społecznej w zakresie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych poprzez prowadzenie działań szkoleniowych	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny, Organizacje Pozarządowe, Sponsorzy	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Przygotowanie i realizacja programu, pn. „Promowanie i Wdrażanie Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie”.	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami

Dostosowanie infrastruktury instytucjonalnej w powiecie giżyckim w zakresie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działanie	Od kiedy	Do kiedy	Źródło Finansowania	odpowiedzialny
Inicjowanie utworzenia w Powiecie Giżyckim Ośrodka Interwencji Kryzysowej lub zapewnienie miejsc w OIK w ramach porozumienia z innym powiatem.	2019	2026	UE, Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Zatrudnianie specjalistycznej kadry.	2019	2026	UE, Rządowe, Samorząd terytorialny	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami

Zwiększenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie z terenu Powiatu Giżyckiego.

Działanie	Od kiedy	Do kiedy	Źródło Finansowania	odpowiedzialny
Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	2019	2026	Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej w zakresie realizacji w Powiecie Giżyckim programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	2019	2026	UE, Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami
Nawiązanie współpracy między instytucjami w zakresie rekrutacji, realizacji i ewaluacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	2019	2026	UE, Rządowe, Samorząd terytorialny,	Zgodnie z ustawowymi kompetencjami

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja niniejszego programu polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji. Wdrażanie programu monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań, natomiast ocena stopnia realizacji i osiągniętych efektów dokonywana będzie corocznie w ramach sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

IX. WSKAŹNIKI I MIERNIKI STOPNIA EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI PROGRAMU

Celem oceny wdrażanego programu wykorzystane zostaną wskaźniki społeczne, które zakładają osiągnięcie jego celów w następujący sposób:

1. Liczba rozpowszechnianych ulotek informacyjnych i informacji internetowych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach przemocy w rodzinie;
2. Liczba osób, którym udzielono wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, terapeutycznego i przez pracownika socjalnego w ramach pracy PCPR;
3. Liczba przeprowadzonych przesłuchań w Niebieskim Pokoju;
4. Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
5. Liczba przeprowadzonych szkoleń i osób biorących w nich udział w ramach programu, pn. *Promowanie i Wdrażanie Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie*;
6. Liczba osób umieszczonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub liczba osób umieszczonych w OIK w ramach porozumień;
7. Liczba specjalistów zatrudnionych w ramach dostosowania infrastruktury instytucjonalnej w zakresie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
8. Liczba zrealizowanych programów korekcyjno – edukacyjnych;
9. Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych, którzy ukończyli program;
10. Liczba spotkań instytucji pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych);
11. Liczba wypełnionych Niebieskich Kart przez Policję;

X. Bibliografia

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390),
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2014-2020 (Monitor Polski z dnia 9 czerwca 2014r. poz. 445)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. z 2011r., nr 209, poz. 1245).
4. Sprawozdanie Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie i Komendy Powiatowej Policji w Giżycku
5. Informacja Biura Prewencji KGP Wydział Prewencji dotyczącej realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2017r.
6. Informator Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 2016r.